

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 24

Oslo, den 16. juni 1938.

50. årg.

Redaksjon: E. Dithmer Vanberg. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig- i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent onsdag og torsdag fra 9—12 og 5—7. De øvrige dage fra kl. 9—2 Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHOLD: Biskopens tale ved mgr. Irgens bære. — Kardinal Pacelli kondolerer. — Herren gav. — Personalia og død. — Hilsner. — Sørgeløstiden — pastor Bergwitz preken — biskopens takk — fra Syndikatet — redaksjonsmeddelelse.

Ved monsignore Henrik Irgens bære.

Biskop Mangers tale 14—6—1938.

«Herren er min arv og mitt begers del. . .
I sannhet, min arv er herlig for mig».
Salme 15, 5—6.

Bestyrtet, grepet av usigelig smerte står vi ved børen til en ung prest, som var sine foreldre den kjærligste sønn, sine slektninger den beste bror, sine venner og kjente den mest trofaste venn, sin menighet den mest hengivne og offervillige prest, sin biskop den sterkeste støtte og mest lojale medarbeider. Og denne prest er tatt fra oss i sin beste alder, full av livsglede og arbeidsglede, full av begistring og hengivenhet for den sak han hadde viet sitt liv til.

Og mig tilfaller den hårde lodd å måtte holde liktalen over ham, som jeg hadde tenkt en dag skulde holde den over mig — over ham som var oss alle så inderlig kjær — som vi alle håpet ennu i mange år skulde fortsette sitt velsignelsesrike virke og som vi alle betraktet som uundværlig for vår Kirke i Norge. Ord formår ikke å skildre, hvad vi alle føler og hvad vi alle har tapt ved hans bortgang. For et par måneder siden holdt han selv her i kirken sørgedusttjenesten over sin kjære mor som Gud hadde kalt til sig, og vi tok alle inderlig del i den dype sorg, som hadde rammet ham og hans familie. Hvem hadde kunnet ane at vi så kort tid etter skulde samles her ved hans bære for å gråte over ham og be for hans sjelero? I sannhet, Guds rådslutninger er uransakelige og usporlige hans veier. Og likevel vet

vi at Gud har sin mening med dette selv om vi ikke forstår den, selv om vi gripes av en smerte, som vi ikke kan bli herre over. Guds tanker er ikke våre tanker. Men ett vet vi: Gud har funnet ham moden for himmelen. Hvorfor har Gud tatt bort den beste blandt oss, den mest uundværlige efter menneskelig beregning? Fordi han var moden. Jeg tror fullt og fast at der har vi Guds mening i dette tilfelle!

Og er det ikke som om hans mor har kalt ham til sig i himmelen? Moren er gått forut for ham og har beredt ham en plass i Guds faderhjem. Hun som er hos Gud ser på sine kjære som ennu lever her på jorden — ser på dem med andre øiner enn vi gjør. Hun ser alle de vanskeligheter og skuffelser som venter oss her i livet. Hun så også at sønnen Henrik var moden for himmelen, og derfor har hun bedt Faderen deroppe bevare ham for skuffelser. Og Gud har hørt hennes bønn. Nu er mor og sønn forenet i Guds rike for aldri mer å skilles.

*

Da Henrik Irgens gikk over til den katolske Kirke vilde han vie sitt liv og sine krefter helt til Guds tjeneste, og for bedre å kunne gjøre det valgte han å bli prest. Og med begeistring uttalte han de ord som vi leser i Davids 15. salme og som alle prestekandidater må si frem for sin biskop når de trer inn i prestestanden: «Herren er min arvs og mitt begers

del... i sannhet, min arv er herlig for mig». Aldri har han glemte disse ord. Nei, han har virkeliggjort dem i sitt korte, men rikt utfylte liv. De var blitt til kjød og blod hos ham. Herren var hans arv og hans del i alle hans prestelivs dager. Og han fant denne arv herlig.

En stor biskop har sagt: «Den skjønneste liktale som kan holdes over en prest er denne: hans liv var mønsterverdig for hans folk, for hans samvittighet, for hans Gud». Monsignore Irgens' liv var *mønsterverdig for hans folk*, for den *menighet*, som var betrodd ham. Han var den gode hyrde for sin hjord. Intet offer var for tungt for ham, ingen møie for stor. Han var kun lykkelig når han kunde gjøre godt, ulykkelig når han ikke kunde gjøre alt det gode han ønsket. Han kjente sine og de elsket ham. Hvor var han ikke tiljublet av alle, ikke minst i de forskjellige foreninger han ledet. Hans ærlige, lojale, blide og likefremme vesen vant ham alles hjerter. Men aldri glemte han at han var prest, den som skulde opdra, være sjelefører, også når det skulde være fest, hygge og glede. Han vilde være «alt for alle» for å vinne alle for Kristus. «*Sannhet i kjærlighet*» var hans valg-sprog og derefter handlet han og behandlet alle sine medmennesker.

Hans liv var *mønsterverdig for hans egen samvittighet*. Jeg husker at vi for kort tid siden talte om en helgen som alltid hadde vært redd for synden. Da sa han: «Det er også jeg og det er det eneste jeg er redd for». Disse ord karakteriserer monsignore Irgens. Ærlig og opriktig mot andre var han også ærlig og opriktig mot sig selv, mot sin egen samvittighet. Og for to år siden skrev han til mig: «Det eneste som har noe å si er at vi kan bestå for ham som gransker hjerter og nyrer». Han var en hel karakter som alltid gikk den vei han hadde erkjent for å være den rette. Og vi alle, som har kjent ham og hadde den lykke å omgås ham, satte så stor pris på ham nettop for hans samvittighetsfullhet og hans rettlinjethet. Han var en prest som alle kunde og måtte se op til.

Hans liv var *mønsterverdig for hans Gud*. Han hadde valgt Gud til sin arv og han fant denne arv herlig. Han levde kun for Gud og Kirken, som han elsket med hele sin sjels glød. Som ekte kristen og katolikk var han en troens mann som så alt, som hendte, i Guds lys med troens øine. Den levende kontakt med Gud og Kristus var kraftkilden til hans rike indre liv og til hans utrettelige virke. Av denne kilde rant også hans trofasthet mot Kirkens øverste leder, vår hellige fader i Rom, som for ham var fyrtårnet hvorfra sannhe-

tens lys går ut til alle folk. Og fordi han fant sin glede i Gud derfor har også Gud gjen-gitt ham hans arv og satt de gode og tro tjeneres krone på hans hode: «Fryd dig, du gode og tro tjener, gå inn til din herres glede!»

Han er trådd hen for sin Gud med hendene fulle av skatter. Han kom ikke til ham med tomme hender. Nei. Vel var hans liv kort, men hans livsvirke var fullendt — for han har arbeidet for sin Gud, for Kirken, for sjelene. Og i lyset av vår tro er hans død, så smertelig den enn er for oss, en overmåte skjønn død. Han fallt på sin post som en ekte Kristi soldat. Gud hentet ham to timer etter at han hadde lest den hellige messe, hvor han hadde mottatt Gud i sin sjel og anbefalt sig selv og sin menighet i hans varetekt.

*

For oss alle er Monsignore Irgens liv og død en gripende preken. Vel ringer kirkeklokken nu snart til avskjed og de ringer så trist og vemodig — men allikevel forkynner de et nytt og herlig liv, livet i himmelen. Om dette liv i himmelen vet vi her på jorden kun at det er som vår guddommelige mester har beskrevet det i evangeliet — og det må være nokk for oss, ti vi skal først se og oppleve det i sin fulle herlighet når klokkene ringer oss inn i evigheten.

I en ekte kristens dødsøieblikk rekker døden og livet hverandre hånden, ti døden er begynnelsen til det hele, fulle liv. Og slik er det nu med dig, du kjære trofaste venn, som vi her gråter over men som englene bærer inn i paradiset. Og et stort løfte vil vi legge ved din bære: *din død skal være begynnelsen til et nytt liv for oss, til et liv som er mønsterverdig for våre medmennesker, for vår samvittighet, for vår Gud.* Vi vil følge ditt eksempel, velge Gud til vår arv og del og denne arv vil være herlig for oss i all evighet!
Amen!

Kardinalstatssekretær Pacelli kondolerer.

Fra Vatikanet har hs. høiærverdighet biskopen mottatt følgende telegram:

Smertelig berørt ved nyheten om mgr. Irgens død fremfører jeg min inderligste kondolanse for den sorg som rammer Deres Excellence og St. Olavs menighet. Til min deltagelse føier jeg forsikringen om mine bønner for den kjære avdøde og overbringer den apostoliske Velsignelse.
Cardinal Pacelli.

Senere er der kommet nok et telegram hvori den Hl. Fader sender sin særlige velsignelse.

„Herren gav, Herren tok, Herrens navn være lovet.“

Den gang mgr. Irgens i 1932 overtok redaksjonen av «St. Olav» var det så jublende lett å skrive en hilsen til ham. I flere måneder forut hadde han vært den «ansvarshavende» — vi visste at han ikke lik de fleste andre redaktører betraktet sig som selvhersker og bladet som et talerør for sine subjektive meninger, sympatier og antipatier, men at han så på sig selv som dets første tjener. «St. Olav» var for ham ikke bare en samling trykte ord med oppbyggelig, instruktivt eller refererende innhold, men det levende organ for Kirkens trosbekjennelse og livsanskuelse. Vi benyttet den gang en anledning da han selv var bortreist til å bringe ham en hilsen og biskopen en takk for hans utnevnelse, idet vi skrev: «Vi takker for *presten* og *redaktøren* — mon ikke dypest sett denne kombinasjon er det rikeste og fruktbarste livskall av alle? Det er evighetens og tidens tjener forenet i samme person — det er ham som hører Guds røst gjennom tidens uvær og ser Guds spor på tidens veier og løser Guds vilje fra tidens egen vilje, idet han gjennomskuer fenomenene og viser oss realiteten i dem».

I kveld er hjertet atter fylt med takk, men det er allikevel meget, meget tungt å skrive denne hilsen. For nu er mgr. Irgens reist bort på sin siste ferd — og imorgen følger vi ham fra den kirke han elsket så høit til hans jordiske hvilested på Vår Frelsers Gravlund. Men vi vet at «dersom ikke hvetekornet faller i jorden og dør, blir det alene — men når det dør bærer det meget frukt». Det dyrebareste korn den norske katolske Kirke eiet har Gud krevet tilbake, skjønt vi synes at det allerede bar herlig frukt — krevet det med eiermannens rett. Vi legger det i jorden, vi vannet det med våre tårer — men *takken* lever og vender sig nu mot den øverste biskop: «Siden vi har en stor yppersteprest, som har trengt igjennem himmelen: Jesus, Guds sønn». Og takken former vi i ordene: «Herren gav, Herren tok, Herrens navn være lovet!»

I mgr. Irgens gav Herren den norske katolske Kirke ikke alene en kraft, men en kraftcentral, hvorfra der utgikk lys og varme: klar lysende intellektuell veiledning og flammende varmende nestekjærlighet. Det var denne hans dynamiske evne, som fordi den rummet både forstand og følelse gjorde et samarbeid med ham så utviklende og berikende og lekende lett, skjønt han aldri sluppet av på fordringene til sig selv og sine medarbeidere. Disse siste fordringer kunde være store, men blev aldri for store, fordi han i så høi grad eiet den ekte humor, som gjør selv livets mest hverdagslige arbeid til en feststund og får det til å bli til opmuntring og berikelse istedetfor enerverende og avslappende. Men hans fordringer til sig selv var meget ofte for store og størst var de fordringer han gav sine medmennesker lov til å stille til sig, og som han i videst mulig utstrekning imøtekom inntil det blev over evne, førte til overanstrengelse, og legemet måtte bukke under.

«Herren gav —» i disse to ord la forøvrig også hele mgr. Irgens' livsanskuelse og livsinnstilling. Derfor var han så takknemlig mottagelig overfor menneskelige gleder og menneskelige goder, fordi det minste som det største for ham, enten det var av materiell eller ideell natur, var gaver fra Gud — derfor var han så mangfoldig ydende fordi han var sig

bevisst at han formidlet av Guds rikdom. Og derfor blev hele hans egen personlighet som en Guds Gave til oss — ren av hjerte som han var kunde han formidle rent, uplettet av egenkjærlighet. Han vakte i oss evnen til takknemlighet og lærte oss å bruke den, selv når den blir stillet på så hård en prøve som nu.

«Herren gav, Herren tok, Herrens navn være lovet!» Mgr. Irgens, «St. Olav»s gode og glade redaktør, er kalt tilbake til det sted han kom fra, men hans *virksomheter* blir. Hans *ånd* lever nu sitt eget liv, uavhengig av sin jordiske form. I lys av pinsefestens oktav blev han tatt bort fra oss — nu står det til oss å etterleve apostlenes eksempel slik som han siste Kristi Himmelfartsdag forkynte oss det: vi må ikke «stå og stirre mot himmelen» i lengsel efter ham — også vi skal «vende glade tilbake til Jerusalem», til vårt daglige virkefelt. Glade fordi fikk lov til å kjenne ham — glade fordi hans eksempel gir vår livsførsel og livsanskuelse faste holdepunkter til ære for vårt katolske kristennavn — glade fordi Herren nu har gitt ham den hvile som vi så ofte nektet ham. Og allermest lover vi Herren fordi vi har fått skjenket troen på «et ubrutt og ubrytelig samfund med de døde og med helgenskaren —» slik som mgr. Irgens selv talte om det i sin siste preken.

Hans liv blev kort — men det står til oss at han ikke har levet forgjeves. Han er den del av fortiden, vi alle trygt kan bygge nutiden og fremtiden på — i menighetslivet, i redaksjonen av «St. Olav», i vår personlige åndelige utvikling.

«Herren gav, Herren tok, Herrens navn være lovet!»

E. D.-V.

Monsignore Irgens personalia.

Henrik Joachim Irgens var født i Oslo 25. januar 1899 som sønn av den nuværende norske sendemann i Rom, Johannes Irgens og avdøde frue Lilla, f. Gulbranson.

Artium fra Hallings skole, Oslo, 1917 — 1 år krigsskole og 1½ års juridiske studier — optatt 17. nov. 1918 i Jesu-Hjertekirken, København — fermet pinsedag 1919 av biskop van Euch i St. Ansgarskirken, København — filosofiske og teologiske studier ved l'Institut Catholique, Paris, med bopæl i Séminaire des Carmes — diakonvigslet 27. sept. 1925 i St. Olavskirken, Oslo, — prestevigslet 3. april 1926 av nuværende kardinal Baudril-

lart i Chapelle de l'Institut Catholique — studert kirkerett 1 år i Rom med bopæl på Academia dei nobili — 1927 kapellan v. St. Paulskirken i Bergen — 1929 sekretær for apostolisk visitator mgr. Vallega — 1. sept. 1929 vikariatssekretær og redaktør av «St. Olav» — 9. oktober 1930 apostolisk administrator — 1932 pavelig husprelat, provikar og på ny redaktør av «St. Olav» — kst. sogneprest til Fredrikstad 1932—33 — 1934 vikariatssekretær og sogneprest til St. Olavskirken, Oslo, — 1936 formann i «Nordisk katolsk presseforbund» — død 9. juni 1938 — jordfestet 14. juni på Vår Frelsers gravlund.

MGR. IRGENS DØD.

Onsdag aften avsluttedes redaksjonen av «St. Olav» nr. 23 og redaktøren var som alltid intens i arbeidet. I anledning St. Olavsforbundets landsmøte var det et specialnummer, som i ganske særlig grad appellerte til hans utpregede evner som *redaktør*: hans alltid våkne kritikk overfor alt som ikke absolutt var sannheten sagt i kjærlighet, hans upartiskhet og den myndighet, hvormed han rettledet inntil redaksjonen tilfredsstillet ham. Om morgenen den 9. juni leste han som vanlig morgenmessen, gikk på skolen og gav guttene eksamensoppgaver og bad morgenbønn med dem. Etterpå spiste han frokost med pastor Krijn og gikk inn på sitt værelse, hvor en av Antoniussøstrene kl. 10,30 skulde tale med ham. Da hun kom bad mgr. Irgens henne komme igjen om fem minutter — og da fant hun ham død på gulvet av hjertelammelse. Biskopen og pastor Krijn blev straks tilkalt og han fikk den siste salvelse. For ca. 14 dager siden sa mgr. Irgens i anledning et annet brått dødsfall: «Det er en særlig nådegave å få en slik død — —», og Gud var ham nådig også i hans død.

Hilsner.

Internasjonal katolsk pressehilsen.

Fra «Commission Permanente Internationale Des Directeurs De Journeaux Catholiques», som monsignore Irgens var medlem av, har vi ved generalsekretæren, dr Hein Hoeben, mottatt følgende: «Med dyp grepethet har vi i siste utgave av Deres skattede ukeblad «St. Olav» sett etterretningen om den av oss så høitærede mgr. H. Irgens død. Med takknemlighet vil vi alltid minnes hans virksomme medarbeiderskap innenfor vår katolske presseorganisasjon. Vi ber Dem motta vår dypeste medfølelse og også overbringe hans familie den.

Med katolsk pressehilsen
DR. HEIN HOEBEN,
generalsekretær.

Hilsen fra Danmark.

Henrik Irgens har altid staaet for mig som en ualmindelig helstøbt Karakter. Det var det Indtryk jeg fik af ham, da han begyndte sin Præstuddannelse i «Séminaires des Carmes» i Paris, (tilknyttet det katolske Universitet, Institut Catholique). Det har ikke været let for ham, efter i mange Aar at have ført et meget selvstændigt Liv, paa en Gang at indordne sig under Seminarets disciplinære Dagsorden. Men han var gammel Soldat og Officer; og mest af alt: et Menneske, som var i Stand til at sætte sig et Maal for derpaa at styre imod dette Maal ad den nærmeste, lige Vej. Det var ikke til at mærke på Seminaristen Irgens, at han kun i kort Tid havde været Katolik. Grundigt og dygtigt havde han i Løbet af kort Tid sat sig ind i katolsk Tankegang, saa han snart vidste bedre Besked end «katolsk-fødte». Saaledes var han snart en af vore dygtigste Liturger. At gennemføre Guds-tjenesten med nøje Overholdelse af Liturgiens Regler og i Liturgiens Aand svarede til hans udprægede Sans og Evne for Præcision og Formfuldhed.

Hvad Præcision angaar maa det nævnes som typisk for ham, at det i lange Tider var ham, der vækkede os alle om Morgenen. Vor kloge Forstander, nuværende Kardinal Verdier, Ærkebiskop af Paris, indsaa snart, at han ikke kunde faa nogen bedre til at udføre Hvervet som «Klokker». Naar der skulde ringes med Seminarets «Skibsklokke», saae man Irgens med sit Lommeur i den ene Haand og Klokkens Knebel i den anden; paa Sekundet knaldede han løs. Han stod for os som den personificerede Præcision.

Forbavsende hurtigt var han hjemme i Seminaret og havde vundet sig mange Venner baade blandt Professorer og Elever. Skønt Latin var nyt for ham, fik han snart Plads blandt Universitetets dygtigste Elever. Hans hurtige Nemme, men især hans ubøjelige Energi gjorde dette muligt.

I den lille skandinaviske Flok var han den hygge-

lige og fornøielige Kamerat. Bedst husker vi Onsdaguflugterne til Skovene omkring Paris: Meudon, Clamart, Chaville. Vi hadde faa-et Lov til at danne vor egen lille Spadsergruppe og nød at tale vort eget Sprog. Irgens var altid veloplagt og villig til at fortælle Historier og Anekdoter med den Sans for Lune og Humor som var ham egen. Vi syntes, vi lærte Norge rigtig godt at kende gjennom ham.

Om hans Fromhed og religiøse Liv er der ikke meget at sige. Det er ikke katolsk Skik og mindst Skik blandt Præstestudenter at lufte sine religiøse Følelser overfor hinanden. Dertil er det religiøse Liv alt for dypt og personligt. Gudelige Talemaader laa Irgens fjærnt som os alle. Men ingen af hans Kammerater kunde være i Tvivl om, at han forberedte sig til sin fremtidige Præstegerning med den størst tænkelige Alvor, og at han krævede saare meget af sig selv.

Hans organisatoriske Talent kunde naturligvis ikke komme til større Anvendelse i Seminaret. Men det slog mig mere end en Gang, hvor fremragende dygtig han var til at kombinere og finde en enkel praktisk Løsning, hvorved man kunde «slaa flere Fluere med eet Smæk». Det kunde gælde Arrangementet af en Udflugt — en Sag af ringe Betydning — men det viste hans særlige Evner.

Endnu maa jeg tilføje et Træk, som vistnok den Gang og siden har været særligt betegnende for ham: hans Besindighed i Bedømmelse af alle Livets Forhold. Han blev altid staaende paa Jorden med begge Ben og lod sig aldrig forlede til Fantastier. Overfor alle lyriske Overdrivelser havde han kun et Svar: «Tøv!» (Det norske Ord, der paa Dansk oversættes med «Vrøvl»). En ualmindelig sund Dømmekraft var han i Besiddelse af.

Da jeg i Fjor havde den Glæde at være sammen med ham ved den katolske Pressekongres i Oslo, kunde jeg overbevise mig om, at han stadig var den gamle, blot endnu mere helstøbt, og Præst med Liv og Sjæl.

Hans Arrangementstalent kom til fuld Udfoldelse i Tilrettelæggelsen af Kongressen; det var ypperligt gjort. Der var stadig Fastholdelse af det væsentlige uden at en eneste Detalje blev glemt. Det var betegnende for Irgens, at de tilreisende Gæster paa Værelset ved Ankomsten fandt Brevkort og Frimærker parat til Anvendelse. (En lille Ting, men hvilken Omtanke!).

En mageløs Hjærtelighed og Gæstfrihed gjoorde ham til den ideelle Vært for os.

Kardinal Baudrillart forretter ved palmevigsel i Séminaire des Carmes. Mgr. Irgens sees tilvenstre bak kardinalen.

Mgr. Irgens var en af Skandinavien's betydeligste katolske geistlige. Hans Død er et meget føleligt Tab for os alle.

København, Brønshøj, den 13. Juni 1938.

CAY BENZON,

prest ved St. Antonikirken,
redaktør av «Katolsk Ungdom».

Hilsen fra Sverige.

Det må være mig tillatt først å skrive et personlig ord om hvor gjerne jeg kom til Oslo i anledning av St. Olavsforbundets møte — jeg visste jo der ventet mig en hjertelig mottagelse, ikke minst fra mgr. Irgens' side. Vi har hatt så meget felles i livet, særlig i den siste tid. Det var også med glede jeg tok mot opfordringen til å erstatte den påtenkte predikant ved forbundets møte — og om jeg skulde ha betenkt mig vilde alle innvendinger ha falt bort da jeg blev bedt om å tale om enheten og samarbeid mellom prester og legmenn i den felles katolske aksjon.

Hvor lite ante jeg at det skulde tilfalle mig torsdag morgen, efter messen og efter å ha talt noen minutter med mgr. Irgens, å meddele ham den siste salvelse i livets siste stund, som for ham og for oss alle kom så uventet, at vi alle stod lamslått: hvor er det svært å forstå Guds mening og vilje!

Men skal vi være enige med hverandre så må vi først og fremst være enig med Gud. Hans goddommelige vilje må skje! Ofte forener døden mere enn livet.

Har der noengang vært en mer gripende enhet omkring biskopen enn i det øieblikk, hvor slaget har truffet oss? Kan vi få et mer lysende eksempel på opofrende katolsk apostolat enn det utrettelige ar-

beid mgr. Irgens utførte i sitt arbeidslivs siste dager? Har ikke hans iver for alles beste kostet ham livet? Har han ikke lært oss at vi skal være beredte til å leve og til å dø. Nu vet vi det vel mer enn før, men Gud har nok visst det lenge før og forberedt sin trofaste og selvopofrende tjener en æresplass.

Mgr. Irgens person og arbeid har også vært kjent og skattet i Sverige — og da jeg har fått i oppdrag å representere det svenske Vikariat ved hans bære, bringer jeg ham en hilsen fra det svenske presteskap, med biskopen i spissen og fra de svenske katolikker — en hilsen som ikke skal være den siste, ti nu har vi knyttet evige bånd. Det så hårdt rammede norske Vikariat bedes motta Sveriges inderligste deltagelse med forsikringen om våre broderlige bønner.

F. KRIJN,
kyrkoherde, Göteborg.

En stemme fra Nederland.

Frk. Anne Biegel er hollandsk journalist, ansatt i «Tijd» og i øieblikket på feriereise i Norge. Hun har sendt oss nedenstående hilsen, som vi gjengir med hennes egen ortografi:

«Tung sorg i den katolske menighet i Oslo, sorg over det hele katolske Norge, svidende sorg i våre hjerter. Monsignore Irgens er død. Tør jeg si «våre» hjerter? Jeg som er en fremmed og bare har bodd nu i fem uker i Oslo? Men jeg føler det slik — og når jeg tar mig så nær av dette som er skjedd kan jeg tenke mig, hvordan det må være for alle de som stod monsignore Irgens så meget mere nær enn jeg. Ti hvordan kjente jeg ham? Bare fra at jeg fikk den hellige kommunion nesten hver dag av hans hender og at jeg fant støtte for dagen i den hellige messe, som han celebrerte med en velsignet «ehrfurcht».

Da jeg besøkte ham, satt jeg og snakket og han hørte rolig på mig, sa mig hvem jeg skulde treffe her i byen av hensyn til mitt arbeid, og da jeg fortalte ham at mitt største ønske var å treffe en meget kjent norsk forfatterinne fordi jeg beundrer henne så stort, innbød han mig til frokost sammen med henne den dag hun skulde være i kirken og som hun pleiet å gjøre etter kommunionen være frokostgjest i bispegården.

Og i denne uke etter messen kom han til mig og sa at jeg skulde hilse på en kjent landsmann av mig pastor Krijn, som var kommet til byen, fordi jeg kunde ha interesse av å tale med ham. At monsignore Irgens tenker på det var den takknemlige følelse i mitt hjerte: at han med alt som han selv har å gjøre tenker på den lille hollandske, som bare kommer en liten stund til Norge for å forsvinne igjen.

Han var en av de velsignede mennesker som virker beroligende og styrkende uten å si og gjøre noe

spesielt. Det må være den usynlige virkning av et menneske, som innehar store verdier. Jeg følte det sån. Det var som om et øieblikk alt stod stille inneni mig da jeg hørte han var død. Jeg ber leserne undskyldte mine mange sprogfeil og når jeg ikke uttrykker mig korrekt, men jeg vilde bare si at jeg begriper og føler den tunge sorte sorg i St. Olavs menighet og i det hele katolske Norge, i hvilken jeg som tilreisende tar så inderlig del.

P. t. Oslo, 11. juni 1938.

ANNE BIEGEL,
journalist i «Tijd», Amsterdam.

«Han var som en lysende og varmende ild —»

Aldri kommer jeg til å glemme den sorgens dag da det rystende budskap spredte sig over vår menighet:

Monsignore Irgens er død!

Han kom til vår menighet i en tid da vi trengte nettop ham.

Han kom som en fremmed for de fleste — en kort tid etter var han blitt det faste midtpunkt — ennu en kort tid og han var blitt uundværlig.

For han var som en lysende og varmende ild, av Kristi kjærlighets flamme og holdt vedlike av Guds kraft.

I trygghet og tillid samlet vi oss om ham, med mot og håp så vi fremtiden imøte.

Og derfor traff det som et lammende slag, det ufattelige budskap at han var revet bort fra oss, bort for bestandig.

Man blev grepet av en dump følelse av hjelpeløshet, en følelse av rådvillhet, en følelse av at hver vei og hver sti var stengt.

Følelser som ingen der hadde kjent Monsignore Irgens, kunde verge sig mot ved det første, knusende slag — men følelser som ingen der har latt hans personlighet virke på sig, vil tillate å ta overhånd.

Dertil er virkningen av hans sikre, frimodige kristentro for sterk også nu da han er borte.

Den sier oss, som sørgende og rådløse står ved hans grav:

Det er den samme Kirkens Herre som sendte ham til oss den tid vi trengte ham mest, som nu har kalt ham bort, kalt ham inn til sin Herres glede.

For denne Herres styrelse bøier vi oss og takker for den tid vi hadde Monsignore Irgens blandt oss.

Og jeg vil min livsdag igjennem takke Gud fordi også jeg var blandt dem som fikk lære å kjenne denne prest etter Guds hjerte.

ANDREAS HADLAND.
Formann for St. Olavsforbundet.

«— — hans nensomme hender og gode hjertelag —».

Ved mgr. Irgens' død har St. Vincensforeningen plutselig mistet en av sine beste støtter. Dette så meget mere som at han optok mgr. Offerdahls hjer-

tebarn, feriekolonien og juleinnsamlingen — som en av sine kjære plikter. Han tok imot så mange av de små og store bidrag som blev levert til sogneprestens kontor, skrev i bladet for oss og var alltid hjelpsom når St. Vincensforeningen kalte på hans bistand. Det var ikke nei i hans munn. I alt som forøvrig angikk St. Vincensforeningens arbeid blandt og for de trengende var hans nænsomme hender og gode hjertelag oss den beste støtte. I disse vanskelige tider vil vi hårdt måtte savne en mann av mgr. Henrik Irgens støpning. Hvad han har betydd for norsk katolisisme skal en nok se bli vurdert høit i samtid og fremtid — men hvad han stille har virket for St. Vincensforeningen — det vil Gud belønne.

R. I. P.

Oslo 9/6 1938.

IVAR RUYTER,

president for St. Vincensforeningen i Oslo.

«Hvor der er gode rådgivere er der frelse —».

Sjelden i livet vil man møte et menneske som i en så høi grad hadde fått rådets gave til eie som monsignore Irgens, Ungdomsvernets åndelige rådgiver. I enhver sak man kom til ham med — den være sig av åndelige eller materiell art — kunde man være forvisset om å få et råd, en avgjørelse så slående logisk og praktisk, at det fortonet sig slik for en, som om dette var den eneste måten å se denne saken på.

Hvor der er gode rådgivere er der frelse, sier den vise kong Salomo. Og det har sikkert mange av oss kunnet sanne, når vi nøddestedt i livets mangehånde problemer kunde søke råd og veiledning hos en som alltid tok sig tid til å høre, og alltid var parat til å gå inn for en annens sak, og som aldri var redd for å bryte en landse for den som led urett.

I disse dager dukker minnene frem om utallige små fine trekk, som man har oplevet, eller hørt fortelle gjennom årenes løp, og som alle har båret bud fra en edel og rik personlighet. En som ikke alene så sin gjerning ut fra administratorens store linjer, men som også fulgte detaljene med samme våkne interesse — og alltid med det varme hjertelag:

En ensom bekymret sjel sitter i kirken ved aftentid og ber så inderlig til Gud om det daglige brød — og hjelpen stikkes inn i de foldede hender med et vennlig smil og et opmuntrende blick. Eller den blev rakt så usigelig nensomt gjennom sprinklene i skriftestolen, når den åndelige veiledning var gitt. Eller den kom ved et besøk hos den ensomme eller sørgende med en gave eller et godt budskap.

Ja, hjelpen kom slik i alle tilfelle som kun det lydhøre sinn og den som har øine der ser med det milde forståelsesfulle blick kan tenke den ut. Ingen måtte såres, alle skulde ha en plass i solen.

Som vi går her i disse dager og sørger fordi vi har mistet vår sogneprest, får man inntrykk av at også alle har mistet en personlig venn — en venn i hvem det ikke var svik — og som synes uerstattelig. Og

undrende går vi og spør: Hvorfor? Men ingen kan svare, for Herrens dommer er uransakelig og hans veier er usporlige. Vi må bare gi Gud lov og takk for alt han har gitt oss gjennom vår åndelig leder og for det lysende minne om en edel person, som satte livet inn for det høieste ideal: Guds rikes fremme på jorden.

SIGRID ØDE,

formann for «Norsk katolsk Ungdomsvern».

«Den som er størst blandt dere —»

«Den som er størst blandt dere, han skal være deres tjener». Dette var Jesu ord til sine disiple og til folket, og disse ord kan med full rett anvendes på den mann som så fortvilet brått og uventet er tatt bort fra oss her i «St. Olav». Ingen sak var ham for liten til å drøftes, ingen tjeneste for ringe til å gjøres når det var påkrevet eller mennesker var i nød. Med den lynrappe tankegang, der var ham egen, og sin store innfølingsevne forstod han i et øieblikk hvad en sak gjaldt, og som den sterke personlighet han var, fulgte der alltid ro og trygghet med de svar, de råd han gav. Dette gjaldt ikke bare de åndelige, men kanskje enda mer dagliglivets små og store gjenvordigheter. Og dette å møte små mennesker med deres små vanskeligheter, med samme interesse og vennlighet, som når det gjelder store ting, det gjør en mann stor og uerstattelig. Hans minne, hans ord og hans eksempel vil fortsette å leve.

MARIE RASMUSSEN,

«St. Olav»s ekspedisjon.

«— — eitt eg veit som aldri døyr, ein god manns ettermæle».

Som mgr. Irgens nærmeste underordnede på St. Olavs gutteskole og i Oslo Katolske Ynglingeforening står jeg i dyp takknemlighetsgjeld til vår kjære bestyrer og populære direktør. Hans plutselige bortgang har lammet alt, og vi som står igjen beherskes av et tomrum som intet synes å kunne fylle. Drivkraften i skolen og foreningen er borte, og derfor er alt stanset. Det var hans enorme viljestyrke som inspirerte oss andre til å yde vårt beste for de mål han med sin praktiske sans hadde utpekt oss.

Mgr. Irgens sa selv nylig i en preken for en av sine kjæreste elever, som blev revet bort like brått og uventet som han selv, at vi kristne ikke måtte sørge som «de der ikke har noe håp» og disse hans ord må også rettes til oss i hans store sorgeskare. Hans død må bli en spore for oss så at vi enn mere skal yde hvad vi kan for å kunne erstatte litt av det vi har mistet i vår kjære sogneprest. Og de ord han talte over i den samme preken, gir nu gjenklang i alles hjerter fordi vi vet at de med rette kan anvendes på ham selv:

«Salige er de tjenere som Herren finner våkne når han kommer».

ØIVINN OLAFSEN.

«Han har hjulpet oss fremover —»

Vår preses er død!

Det var et sorgens budskap til hvert Mariabarn. Vi skal aldri mer, samlet om Mariaalteret, høre hans gode og kloke ord til oss. Han kjente oss så godt! Kjente våre vanskeligheter ute og hjemme, våre svakheter og våre fristelser. Hans praktiske og nøkterne syn på livet utelukket ikke at han stillet oss de høieste idealer. Vi gikk alltid fra kirkemøtet beriket og styrket med gode forsetter. Også fra våre skapelige møter vil vi minnes ham for hans elskverdighet mot oss alle.

Vi vil alltid minnes vår kjære preses i dyp takknemlighet og kjærlighet, og vi vet at den beste måte vi kan bevise det på, er å fortsette mot det høie mål han satte oss: Strebe mot fullkommenhet. Han har hjulpet oss fremover og han vil fremdeles hjelpe oss hvis vi er trofaste.

Hellige Guds Moder Maria, be for ham!

ELLEN TORGENSEN,
prefekt i Mariakongregasjonen.

«Han vilde vi skulde være gode mot hverandre».

Vi, St. Elisabethkongregasjonens medlemmer, har fått en sorg, en sorg så uendelig stor: Mgr. Irgens, vår tidligere preses i mange år, er ikke mere.

Hvad han har gitt oss i de uforglemmelige foredrag og den siste manende retrett, kan ikke uttrykkes med ord. Å, hvor han vilde vi skulde være gode mot hverandre, og elske den Kirke han kjempet og døde for.

Mgr. Irgens var en ildsjel, og vi følte at det var en stor hjertesak for ham, at vi måtte være gode katolikker. Han hjalp oss bestandig med stor glede og varme i alle våre store og små anliggender og bekymringer. Vi vil alltid minnes ham med vår dybeste og ærbødigste takknemlighet.

ULRIKKA SUTTER,
fhv. prefekt i St. Elisabethkongregasjonen.

«Det har vært en stor glede —»

Det har vært en stor glede for mig å ha fått lov til å yde Monsignore Irgens en beskjeden hjelp ved forskjellige arbeider, blandt annet ved utgivelsen av det norske katolske julehefte «Kimer I Klokker».

Monsignore Irgens' lyse sinn og store takknemlighet for selv den minste tjeneste gjorde arbeidet til en lek. Dertil kom at han alltid var fintfølende og lydhør overfor andres mening.

Det er med sorg og vemod jeg nu tenker på at Monsignore Irgens ikke mere er i blandt oss, — at vi har mistet denne kraft som ved sin store personlighet hadde en egen evne til å sette alt ut i livet, som han fant var til beste for sin menighet.

SIGRID HALLE,

«Dersom vi kjente Guds gave —»

«Dersom vi kjente Guds gave», sa vår kjære avdøde sogneprest i en av sine siste prekener, — «dersom vi virkelig kjente den, da vilde menneskene være anderledes. De kristne vilde våkne av sin sløvnhet. Guds fiender vilde opgi sin motstand og sitt hat».

Nu kjenner den trofaste Kirkens tjener sin Herres gave, ikke stykkevis og ufullkomment, som det må være her på jorden, men i himmelens herlighet oplever han Guds kjærlighet. I evighetens klare lys ser han Frelserens åsyn. I uendelighetens fred hviler han i endelig erkjennelse av den absolute sannhet. Han hviler og har fred etter en anstrengende arbeidsdag, som fordret alle hans krefter og rike evner. Alltid måtte han gi. Bare på den måten var han tro mot sin natur. Uten å spare sig selv hjalp han sine sognebarn i deres vanskeligheter. Med en aldri sviktende tillit til Gud tok han fatt på sine utallige oppgaver. Han visste at han vilde klare dem, hvor mange og svære de enn var, for han hadde den ekte kristne overbevisning om at Gud gir oss den nåde vi trenger til å utføre de oppgaver vi får i Kirkens tjeneste.

Meget hadde han å gi, for meget hadde han fått. Han tilhørte ikke den passive og receptive mennesketype. Selv om han erkjente kontemplasjonens verdi, følte han at Gud hadde andre oppgaver for ham. Derfor fulgte han Guds kall til sig ved et liv i selvopofrelse for dem han hadde i sin varetekt. Nu oplever han saligheten ved Guds beskuelse. Her nede var han forenet med Skaperen i sin kristne aksjon. Han levet i Gud ved å virke i og for Ham. Han kjente Guds gave, og han vilde så gjerne at andre også skulde fatte den. All den nåde han fikk, gjorde ham mere og mere virksom utad. Den stengte ham ikke fra verden, men åpnet ham, så han kunde gi mere av det han hadde fått, av Kristi uendelige kjærlighet. Som en utrettelig Herrens apostel arbeidet han for Guds rike på jorden.

La oss takke Gud, fordi han gav oss så god en fører på vår himmelvei. La oss ære vår sogneprests minne ved å arbeide trofast for de idealer som han stillet op for oss. La oss takke ham for alt han har gitt oss ved å gjøre hvad vi kan forat våre medmennesker også skal få kjenne Guds gave.

BORGHILD GUNDERSEN,
Konvertitt av mgr. Irgens.

Et minne fra Fredrikstad.

Det var i Fredrikstad sommeren 1933. Jeg arbeidet dernede for mitt firma i Oslo, men jeg var ulykkelig, syk og nedbrutt og jeg hadde vanskeligheter i mitt hjem. Alt så håpløst ut, men jeg var en tras-sig sjel, tenkte aldri på Gud og var i sjelenød.

Så en søndag formiddag jeg gikk og vandret der i byen kom jeg forbi den katolske Kirken der, stan-set litt og gikk inn, kanskje av nysgjerrighet. Jeg merket straks ro i min urolige sjel, den skjønne

sang av disse som jeg syntes måtte være engler, fikk mig til å lytte, lytte til en indre stemme. Jeg blev varm og da monsignore Irgens stod på prekestolen kunde jeg ikke mer. Det stormet frem i mig og jeg gråt så jeg hikstet lenge, tror jeg. Jeg forstod intet, trodde jeg var syk, et nervøst sammenbrudd kanskje. Etter gudstjenesten gikk jeg op på prestens kontor og snakket med mgr. Irgens. Jeg husker hans milde rolige øiner, jeg blev trygg og fortalte om mig selv — usammenhengende forvirrende tanker — jeg følte mig hjelpeløs og jeg vilde ikke ut igjen i denne syndige verden. Jeg spurte om å få bli der og jeg fikk bli der. Jeg fikk ligge på St. Josefs hospital og hvile mig ut — jeg tror i en uke — uten snakk om betaling, for jeg hadde jo ingen penger. Gud tok imot mig og mgr. Irgens var hans lydige redskap straks. Det var det jeg vilde fortelle. Idag er jeg en kristen.

Jeg glemmer ham aldri.

EINAR GUSTAVSEN.

En sorgens høitid.

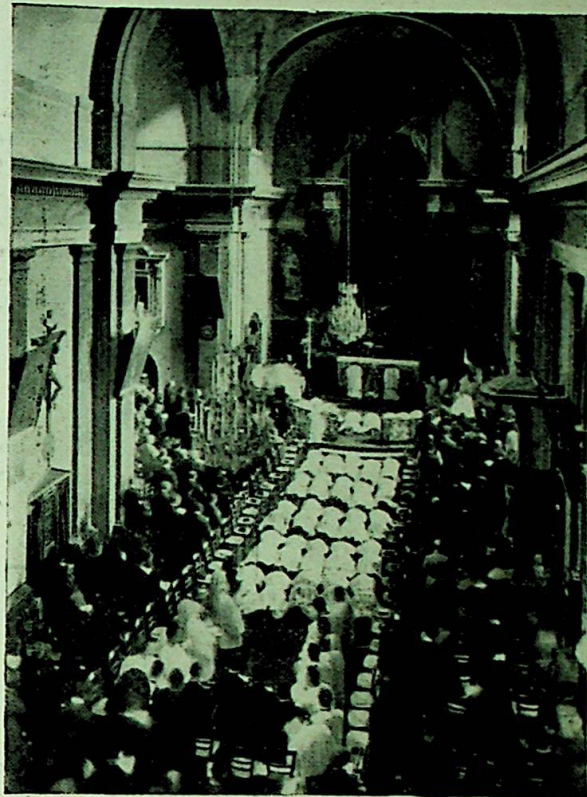
Det blev et storslått og gripende farvel vi tok med mgr. Irgens da vi fulgte ham tirsdag 14. juni fra St. Olavs kirke til graven på Vor Frelzers gravlund — «på dens skjønneste sted», sa mgr. Irgens selv, da hans mor var senket i jorden. I forveien var kisten blitt ført fra Vor Frue hospitals gravkapell til Kirken, båret av O.K.Y.'s medlemmer, efter at hs. høiærverdighet biskopen hadde bedt en bønn ved den.

I «Dagbladet» var dagen efter kirkens utsmykning beskrevet således:

«Lenge før den høitidelige messen tok til var kirken fylt til trengsel. Folk stod tålmodig utover trapper og ganger for å være med og vise en kjær venn den siste æresbevisningen. Den vakre katolske kirken var smykket til minnefest, blomster i kaskader, levende lys, røkelse og myrra, prester i fullt skrud med biskop M a n g e r s i spissen, munker og nonner i sine maleriske drakter, korgutter i blondkapper. Og midt foran alteret: kisten, dekket av en sort gullbremmet fløielsduk, bare med to små buketter på lokket og monsignores kalk. Omkring kisten hadde en æresvakt fra den katolske Ynglingeforeningen tatt oppstilling. På første benk satt sogneprest Irgens' gamle far, ministeren og hans sønn og ellers var hele kirken fylt av avdødes store og trofaste venneskare.

Mektige skjønne kranser lå strødd rundt kisten, blomster fra høi og lav. I midten en stor prakthilsen fra kongen og like ved dens side en fortryllende liten bukett markblomster, syre og karve, båret frem av en eldre kvinne, som sikkert hadde plukket dem selv i morges».

Vi kan tilføie at blandt de vakreste kranser var en kjempedekorasjon fra N.K.K.F. og en krans fra Mellem-Norges kirkedistrikt.

Da mgr. Irgens mottok prestevigslen påskelørdag 1926.

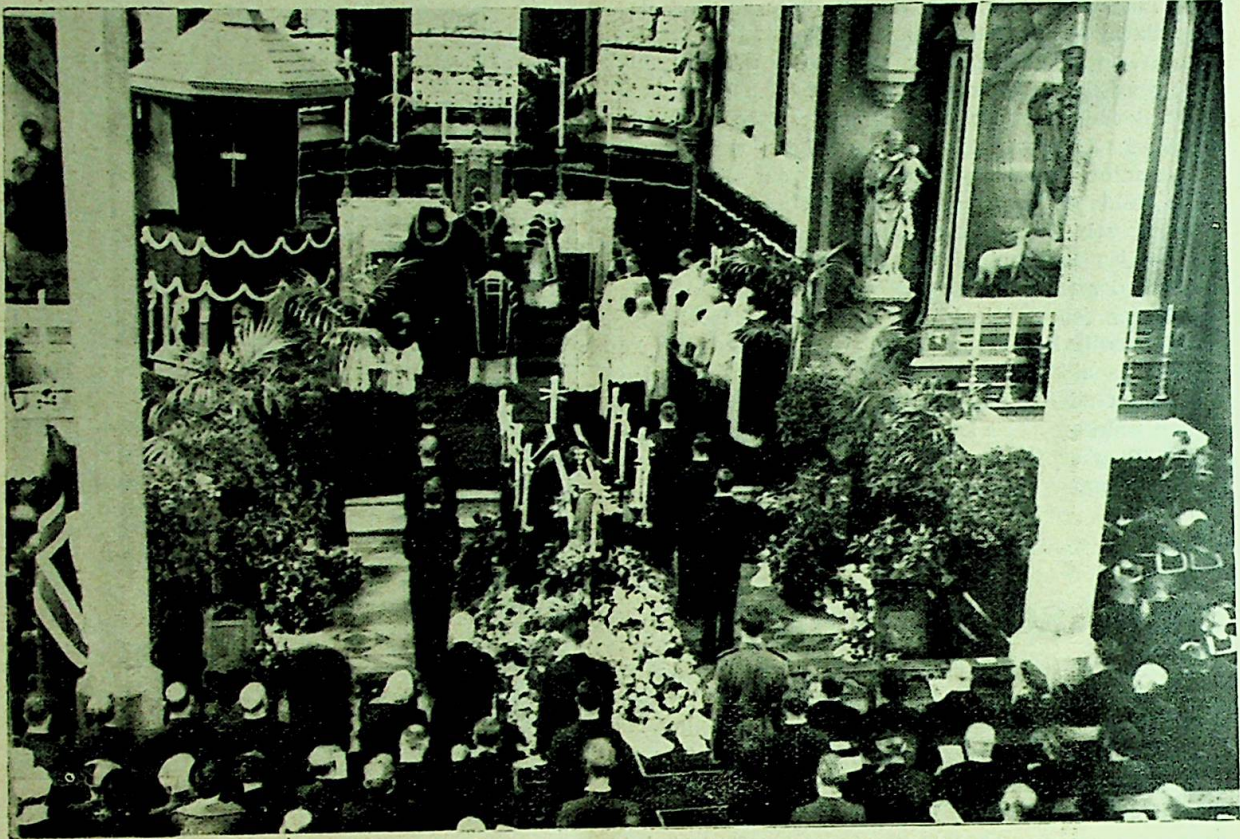
Telegrammer var innløpet fra Nord-Norge og fra den svenske biskop — forøvrig har biskopen mottatt blomster, telegrammer og brever fra nær og fjern. Den herligste hilsen som blev bragt mgr. Irgens var dog et kort med denne tekst:

«Til vår kjære Monsignore Henrik Irgens!
Tu es sacerdos in aeternum.

Den niende juni, hvert år, i all fremtid, skal den hellige messe leses for dig i St. Olavs kirke til minne om din siste hellige messe. — I dyp takknemlighet. — Dine confrates, Prestene fra Oslo Vikariat».

Det var følgen av en henvendelse til alle Vikariatets geistlige, undertegnet av pastor Bergwitz, pater Boers og pater Vanneufville og lydende således:

«Kjære confrater! — De vet hvilken tung prøvelse som har rammet vår Biskop og hele Vikariatets presteskap ved Monsignore Irgens pludselige død. — Vi skylder ham alle så meget for hans forståelse, vennlighet og hjelpsomhet imot oss og hans store og selvforbyggende arbeid for Kirken. — Men vi fikk ikke tid til å takke ham. Derfor har vi tenkt nu å vise ham vår takknemlighet ved at vi prester alle yder et bidrag til en innstiftet Messe som skal leses hvert år på den dag da han for siste gang gikk op til alteret. Vi håper at De vil hjelpe oss til å fullføre denne tanke og på vegne av alle våre Confratres i Oslo sender vi Dem våre beste prestelige hilsener in Christo Jesu».

Rekviepmessen i St. Olavskirken.

Oppe i koret knelte prestene Riesterer, Ugen, Weirig, Maesch, Burchard, Sund, Laudy, Høgh, Theuwes og patrene Béchaux, van Ekeren, Le Breton, de Paeppe, Boers, Bzdylł og Vanneufville samt det danske Vikariats representant pater Kelly, C.M., mens det svenske Vikariats utsending, kyrkoherde Krijn, assisterte kirkekoret ved orglet.

Hs. høiærverdighet biskopen celebrerte, bistått av mgr. Snoeys og sogneprestene Rechtenwald og Gorissen. Efter at biskopen hadde holdt den gripende preken som finnes annetsteds i bladet og meddelt absolusjonen ved båret blev kalken, stolaen og baretten fjernet fra kisten og til orglets gripende toner blev den båret ut av medlemmene av O.K.Y. Under sine bannere fulgte alle foreninger efter barna, som gikk i spissen med blomstene umiddelbart efter korsbæreren pastor Sund og ministrantene. Så kom søstrene, syndikatet, alle prestene med biskopen i sin midte. Efter kisten fulgte familien og den mektige sørgeskare. Langsamt gikk procesjonen denne siste tunge vandring mens kirkeklokken klemtet. Langsamt senkedes kisten i jorden efterat biskopen hadde forrettet ved graven — og så klang barnenes stemme ut i den samme sang som blev sunget for Erik Helmer Nilssen et par uker i forveien og som mgr. Irgens var blitt så glad i:

«Lykksalig, lykksalig, hver sjel som har fred!
dog ingen kjenner dagen før solen går ned!

På jorden ei lever så salig en sjel,
jo lykken kan omskiftes fra morgen til kveld.

Lyksalig dog sjelen som kjenner, Guds fred,
skjønt ingen kjenner dagen før solen går ned.

Guds fred og god aften! vi sjunge ved kveld,
Vårherre selv bevare hver flyktende sjel.

Lyksalig, lykksalig hver sjel som har fred!
Guds fred er sjelesolen, som aldri går ned.

•

Og nu er en gravhøi, dekket med blomster, det synlige vidnesbyrd om det utrolige, umulige og utenkelige at monsignore Irgens virkelig er død — at jorden har lukket sig over den mest levende, livsnære, og livsaktive av alle. Men pinselørdag leste han for oss i messen den profeti han likte så godt — la oss minnes dens slutningsord:

«Således sier Gud Herren: se, jeg vil åpne eders gravhøie og føre eder op av eders graver, I mitt folk, og bringe eder til Israels land. I skål erkjenne at jeg er Herren og jeg vil sende min ånd i eder og I skal bli levende, og jeg vil la eder finne hvile i eders land, sier Herren den allmektige!»

Prestene og biskopen i sørgeskaren.

St. Olavs-kirkens port har for siste gang lukket sig bak ham da vi i høitidelig prosesjon førte ham til graven, men om noen dager åpner de sig for en annen prosesjon: da fører vi Kristi hellige legem ut i hverdagslivet fra dets fredfylte Tabernakel på vårt alter. Vi fører det ut for jublende å vise allverden, hvilken skatt vår hellige Kirke eier i sin tro på den alltid levende Frelsers nærvær, og for å gi den andel i denne skatt gjennom velsignelsens tegn. Kan det tenkes herligere vidnesbyrd om troens kraft enn det vi katoликer her i Oslo i år får lov til å avlegge? Man har sett en procesjon i sorg, nu får man se den umiddelbart efter i glede, fordi dødens beseirer bor i vå-

re kirker. Men la oss nu også vise, at dødens beseirer bor i våre *hjerter!* Det er vår *menneskerett* å sørge over tapet vi har lidt — det er vår *kristenplikt* å fryde oss over og vise verden disse ords virkelighet:

O salutaris hostia,
quae coeli pandis ostium —!

Kristi Legemsfestprosesjonen i år får vel hos oss i Oslo, en dyp, mørk tone, men la den klinge desto renere og kraftigere:

*Tantum ergo sacramentum
Veneremur cernui!*

Kjærligheten tar aldri slutt.

Preken av pastor H. K. Bergwitz på Treenighetssøndag 1938 i St. Olavs kirke, Oslo.

«Kjærligheten tar aldri slutt om profetgaver tar ende, tungemål tier og videnskapen forgår». (1. Kor. 13, 8).

«Å dyp av Guds rikdom og visdom og kunnskap! Hvor uransakelige hans dommer er og usporlige hans veier». Så lyder epistlens tekst idag og man fristes til å tro at den er valgt med nøie henblikk på det ufattelige og store tap vår menighet, hele Kirken i Norge og hver enkelt av oss har lidt. Vi mennesker lever vårt liv med tankene rettet fremad. Vi legger planer og setter oss for å gjøre dette eller hint. Vi regner med egen viljekraft og egne evner — vi vil gjøre en innsats i livet, til ondt eller godt — vi har mål å se frem til, kanskje de store og ideelle mål i menneskekjærlighetens tjeneste eller bare de små egoistiske selviske mål. Men vår streben er rettet fremad! Hvor mange av oss er det som ikke regner med dagen imorgen? Hvor mange er det som ikke anser det selvsagt at de skal føre sitt livsverk videre — videre frem til målet de har satt

sig? Hvem tviler egentlig på at det gode i livet som han strever med er Guds egen vilje og Guds egen plan?

Og dog får vi fra tid til annen en påminnelse om å Guds veier i sannhet ikke er våre veier, at hans dommer er uransakelige og hans veier usporlige. Hvem skulde — bare for en uke siden — ha tenkt at Herren i sitt dyp av visdom og kunnskap vilde kalle vår vitale og energiske sogneprest bort fra hans virke på denne jord? Hvem skulde ha tenkt at det arbeid til Kirkens og sjelenes gagn som han gikk så helt selvforglemmende op i og som på landsmøtet forrige helg likesom nådde sin klimaks — så plutselig og brått skulde være bragt til en sørgelig avslutning?

Vi sitter tilbake som lammet. Og våre tanker kan bare — atter og atter — vende tilbake til de samme ord: Hvor er Herrens dommer uransakelige og usporlige Hans veier! Vi fatter ikke hans mening i dette. Dertil er tapet, menneskelig talt, så ufat-

For all den kjærlige deltagelse i ord og handlinger med blomster, telegrammer og brev, som fra alle kanter er strømmet mig imøte — og for den offervilje som ved sørgehøytiden blev lagt for dagen av søstre, sangkor og foreninger, særlig av O.K.Y. som dannet æresvakten og bar sin elskede direktør til hans siste hvilested — for alt dette og ikke minst for all den usynlige hjelp og støtte, jeg har følt som en levende kraft i denne tunge stund, bringer jeg alle min varme takk!

† *Jacob Mangers,*
biskop av Selja.

telig stort. En eneste ting kan vi gjøre: Tilbe den allmektige treenige Gud, hvis visdom er uten ende; som har sin mening med alt det som skjer.

Men for oss alle vil det som er skjedd bli en preken, den siste og beste og mest talende preken vår sogneprest har rettet til oss. Og på denne festdag kan jeg ikke gjøre bedre enn så godt jeg evner å gi likesom et resume av hans livs program. Det program han levet på og som også tilslutt førte ham i døden. Måtte vi så alle lære av det!

Hans livs program, det var kjærlighet. *Sannhet i kjærlighet.* Ennu på Kristi Himmelfartsdag talte han til oss om den sanne kristne kjærlighet. *Han* fortalte om apostlen Johannes, som på sine gamle dager hver gang han blev opfordret til å si noen ord til de kristne, alltid gjentok de samme ord: Mine brødre, elsk hverandre! Og når så apostlen blev spurt hvorfor han aldri sa noe annet, da svarte han bare: Alt er jo sagt med de ord. Når vi elsker hverandre da oppfyller vi loven, da gjør vi Guds vilje.

Den treenige Gud, hvis festdag vi feirer idag, er kjærlighet. For hvad er vel kjærlighet? Det er å ta av sitt, fra sig selv og gi til andre.

Faderen gav oss livet. Han skapte oss av ingenting. Fra begynnelsen av var vi i hans tanke. Han tenkte på oss fra verdens grunnvoll blev lagt, han nærer en kjærlighet til oss, til hver enkelt av oss, som overgår enhver tenkelig jordisk kjærlighet. — *Sønnen forløste* oss. Han blev menneske som vi. Han levet hernelde, gjorde godt, og døde den mest meningsløse og urettferdige og brutale død verdenshistorien kjender. Han gjorde det for menneskenes skyld. Han seiret i døden. Hans død var den største av alle kjærlighetsgjerninger. Den beseiret verden, og seirer alltid på nytt over verden. *Ånden*, Guds hellige ånd, lever og fører oss. På mild og umerkbar, men alltid like våkent tilstedeværende måte lever den sitt liv i den kristnes sjel, styrker, inspirerer, opflammer, fører til Gud.

Gud er kjærlighet.

Og vi skal være Gud lik. Skapt i Hans billede er vi jo. Og Jesus sier til oss: Vær fullkomne, som

eders far i himlen er fullkommen. Vår livsoppgave er arbeid, er streben henimot det fullkomne, mot den kristne, skapende, givende og inspirerende kjærlighet.

Lykkelig hver den som fatter dette. Lykkelig den som gjør sitt liv ensrettet, som ikke tåler noen spaltning og deling i sig, som aldri går på akkord med det som betyr egenlyst, egenkjærlighet og selvishet! Lykkelig hver den som av Gud får nåden til å være absolutt — absolutt ydende, skapende, givende i sitt forhold til andre — absolutt frelsende i sitt kristne eksempel, i sin streben etter å være Kristi sanne disippel — absolutt inspirerende, førende, opflammende og styrkende i sin ånds og tankes innvirken på andre.

Vår sogneprest mgr. Irgens' program var å være et slikt absolutt. Det var hans kall, det var hans streben. Og jeg tror vi kan si at i all menneskelig skrøpeligheit, den vi alle er bunnet og hemmet av, var han nådd langt. For mange, for svært mange av oss har hans absolutte kristendom vært skapende, vært givende, frelsende, vært inspirerende.

Og dens virken er ikke tilende. Midt i sitt livs virke fallt han. Med oppgaver for sig, med planer for fremtiden. Men kjærligheten tar aldri slutt, om profetgaver tar ende og tungemål. Den sed han har sådd, det såkorn han blev, det gjemmes nok i jorden. Men en dag skal det spire og gro, skal det bære megen frukt.

For Guds veier er ikke våre veier, hans dommer er uransakelige. Men Gud er kjærlighet. Og så sant vi alle har tatt imot det kjærlighetens såkorn, som var monsignore Irgens' uselviske liv og virken, så sant vi har lært av hans ord og hans liv, men ennu mer av hans død, så sant skal det spire og gro i den Guds aker som er Kirken på jord, som er Kirken i Norge.

Amen.

Fra St. Olavskirkens syndikat.

Det er en vakker og helt ut katolsk tanke å ære en kjær avdøds minne. Noen bedre måte å gjøre dette på enn ved det hellige messeoffer finnes ikke. Derfor vil syndikatet sette sig i spissen for en innsamling til en stiftet årsmesse slik at det hellige messeoffer hvert år i all fremtid kan bli frembåret i St. Olavs kirke til minne om vår avholdte sogneprest og som bønn for hans sjelero.

Vi opfordrer alle St. Olavs menighets medlemmer med oss å tegne sig på en liste, enten hos pastor H. K. Bergwitz eller i «St. Olav»s ekspedisjon!

St. Olavs kirkes syndikat:

... H. CARELIUS. ANDR. HADLAND. ...
TAXT. CHR. MÜLLER.

Meddelelse fra redaksjonen.

Efter hans høiærværdighet biskopens ønske overtar den nuværende redaksjonssekretær fra og med dette nummer redaksjonen av «St. Olav».